

รายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพสมาชิกชมรม STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต
 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
 วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๐๐-๑๕.๐๐ น.
 ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

ที่	ชื่อ	สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ปฏิบัติงาน
๑.	นายสุพัชร์	แก้วกัม	สาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์	สสอ.จุฬาภรณ์
๒.	นายเกียรติพร	แก้วกวน	นวก.สาธารณสุขชำนาญการ	สสอ.จุฬาภรณ์
๓.	น.ส.เกศกนก	จงรัตน์	นวก.สาธารณสุขชำนาญการ	สสอ.จุฬาภรณ์
๔.	นางมุกดา	เพ็งจันทร์	จพ.ธุรการ	สสอ.จุฬาภรณ์
๕.	น.ส.กระจาย	โอพริก	ลูกจ้างชั่วคราว	สสอ.จุฬาภรณ์
๖.	นายเจริญ	สัญญา	ผอ.สต.สต.บ้านควนมุด	รพ.สต.บ้านควนมุด
๗.	นายเกษมศักดิ์	ทองนุ่น	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านควนมุด
๘.	นางผกามาศ	ศรีอักษร	จพ.สาธารณสุขชำนาญงาน	รพ.สต.บ้านควนมุด
๙.	นางจุรีย์	จันแก้ว	ลูกจ้างชั่วคราว	รพ.สต.บ้านควนมุด
๑๐.	นายไชยยุทธ	มะเกลี้ยง	ผอ.รพ.สต.บ้านชะอวด	รพ.สต.บ้านชะอวด
๑๑.	นางอาภรณ์	นุราภักดิ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านชะอวด
๑๒.	น.ส.ธารินี	ไชยเดช	ลูกจ้างชั่วคราว	รพ.สต.บ้านชะอวด
๑๓.	นางนงเยาว์	รักษาพล	ลูกจ้างชั่วคราว	รพ.สต.บ้านชะอวด
๑๔.	นายวิรัตน์	สมัยแก้ว	จพ.สาธารณสุขชำนาญงาน	รพ.สต.บ้านสมควน
๑๕.	นางสาภรณ์	ธนาวุธ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านสมควน
๑๖.	น.ส.ปนัดดา	สุวรรณะ	นวก.สาธารณสุขชำนาญการ	รพ.สต.บ้านสมควน
๑๗.	น.ส.สุวนันท์	วงภักดี	นวก.สาธารณสุข	รพ.สต.บ้านสมควน
๑๘.	นางสุพิช	ด้วงช่วย	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านอายเลา
๑๙.	นางปิยรัตน์	ชลมูณี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๐.	นางจินตนา	วิทยาพันธ์	นวก.สาธารณสุขปฏิบัติการ	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๑.	นายวรุฒ	พูลสวัสดิ์	จพ.สาธารณสุขปฏิบัติงาน	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๒.	น.ส.จิตติมา	สมาคม	จพ.ทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๓.	น.ส.จุฬามาศ	เดชภักดี	ลูกจ้างชั่วคราว	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๔.	นางออนอุมา	หนูเกลี้ยง	ลูกจ้างชั่วคราว	รพ.สต.บ้านอายเลา
๒๕.	นายพัฒนา	พูนพั่ง	ผอ.รพ.สต.บ้านกาโหนดเหนือ	รพ.สต.บ้านกาโหนดเหนือ
๒๖.	นางพวงผกา	พันธุ์สนิท	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.บ้านกาโหนดเหนือ

ที่	ชื่อ	สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ปฏิบัติงาน
๒๗.	น.ส.อนงค์นาฏ	ห้องสีปาน	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	รพ.สต.บ้านกาโหนดเหนือ
๒๘.	น.ส.วรัญญา	ลิมอิฐ	นวก.สาธารณสุข	รพ.สต.บ้านกาโหนดเหนือ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

ที่	ชื่อ	สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ปฏิบัติงาน
๑.	นายวิชัย	พูนทอง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	รพ.สต.สามตำบล
๒.	นายสมชาย	แสงวิเชียร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	รพ.สต.สามตำบล
๓.	นายวรุดิ	คงตุต	แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	รพ.สต.สามตำบล

เปิดการประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ประธานกล่าวเปิดการประชุม และนำเข้าสู่วาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

๑.๑ เรื่องจากที่ประชุม คปสจ.

๑.๒ สร้างจิตสำนึกต้านทุจริตภายใต้แนวคิดจิตพอเพียงด้านทุจริตหรือโมเดล STRONG ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๓ ประธานเผยแพร่ประกาศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์เกี่ยวกับเจตจำนงสุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และนโยบายที่เคารพสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของผู้ปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต่อสาธารณสุขน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑.๓.๑ เจตนารมณ์การป้องกันการทุจริต ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ โปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และประโยชน์สูงสุดของประชาชน

๑.๓.๒ เจตนารมณ์การป้องกันการทุจริตตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์

๑.๓.๓ เจตนารมณ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ ทบทวนและรับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๔.๑ นายเกียรติพร แก้วกวน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ได้ดำเนินการชี้แจงเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑.๑ ความเป็นมา

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และขยายขอบเขต ในปี ๒๕๕๗ ต่อมา ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ โดยเป็นกลไกและตัวชี้วัดสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามทุจริต ปี ๒๕๖๘ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนด ๑ ใน ๙ ตัวชี้วัดนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ (ตัวชี้วัดที่ ๘ ธรรมภิบาล)

๔.๑.๒ ตัวชี้วัด ITA ๒๕๖๘

- การเปิดเผยข้อมูล
- การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ
- การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
- การส่งเสริมความโปร่งใส
- การรับสินบน
- การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
- การดำเนินงานป้องกันทุจริต
- การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
- การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร

๔.๑.๓ วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และป้องกัน ปราบปรามการทุจริต
- เพื่อให้ผ่านตัวชี้วัด ITA ปี ๒๕๖๗ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๔
- เพื่อให้มีผลสำเร็จของการขับเคลื่อนขมรม STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตสำนักงาน สาธารณสุข

อำเภอจุฬาภรณ์

๔.๑.๔ กลวิธีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ของ สสอ.จุฬาภรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

- แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินงานจริยธรรมในสังกัด สสอ.จุฬาภรณ์
 - ขับเคลื่อนขมรมจริยธรรม STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตต่อจากปีที่แล้ว
 - จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ
- แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
- ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การขับเคลื่อนหลักสูตรทุจริตศึกษาการปลุกฝังวิถีคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม SRRONG MODEL จิตพอเพียงต้านทุจริต
 - ผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
- แนวทางที่ ๒ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ผ่านการจัดจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
 - ผ่านมาตรการป้องกันการทุจริตในการบวนการเบิกจ่ายยาตามสวัสดิการรักษายาบาล
- ข้าราชการ การใช้อย่างสมเหตุสมผล ตรวจสอบภายใน
- มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ
 - มาตรการการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ การให้หรือการรับของขวัญ
 - มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหากล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศในการทำงาน
 - ขับเคลื่อนขมรมจริยธรรมตามกรอบการขับเคลื่อนของ สป.
 - ดำเนินงานตามแผน โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดอบรมในเวทีประชุม จนท. เดือนละ ๑ ครั้ง

-ติดตามประเมินผล รายเดือน ไตรมาส และ ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน

๔.๑.๕ กิจกรรมวันนี้

๑) ขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่ ๘ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๒) การรวมกลุ่มของสมาชิกชมรม

๓) การสร้างจิตสำนึกหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ภายใต้แนวคิดจิตพอเพียงด้านทุจริตหรือ Model STRONG ใช้พันธะสัญญาาร่วมกันคือ สาธารณสุข ซื่อสัตย์ โปร่งใส ตื่นรู้ สู้ทุจริต จิตพอเพียง S Sufficiency ความพอเพียง ยึดมั่นค่านิยม ความพอเพียง นำหลักปรัชญามาใช้ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นส่วนตน

T Trannsparency ความโปร่งใส คือการสร้างวัฒนธรรมของการเปิดเผย พร้อมให้ตรวจสอบ R Realise ความตื่นรู้ ตื่นรู้ต่อปัญหาการทุจริต O Onward มุ่งไปข้างหน้า คือ การต่อสู้ในจิตใจกับการไม่ทุจริต แก้ไขปัญหาเพื่อความเจริญ ยั่งยืนขององค์กร N Knowledge ความรู้ คือ แสวงหาพัฒนาความรู้ ให้เท่าทันต่อสถานการณ์ พัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ G Generosity ความเอื้ออาทร ความเอื้ออาทรต่อกันบนพื้นฐานของจริยธรรมและกฎหมายที่มีได้ต้องการหวังผลตอบแทน โดยกำมือขวาให้แน่น S Sufficiency ยึดมั่นค่านิยม ความพอเพียง ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนรวม มาเป็นส่วนตน Trannsparency ความโปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ โดยจัด

๔) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตภายใต้แนวคิด จิตพอเพียงด้านทุจริต หรือ Model STRONG โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ดังนี้ S - Sufficiency หมายถึง ความพอเพียง T - Transparency หมายถึง ความโปร่งใส R - Realise หมายถึง ความตื่นรู้ O - Onward หมายถึง มุ่งไปข้างหน้า N - Knowledge หมายถึง ความรู้ และ G - Generosity หมายถึงความเอื้ออาทร พร้อมทั้งให้บุคลากรในสังกัดร่วมทำสัญลักษณ์ STRONG โดยให้กำมือขวาไว้แน่นแล้วนำมาวางแนบออกข้างซ้าย พร้อมพูดคำว่า STRONG พร้อมเพรียงกัน ที่ประชุมรับทราบ

๔.๒ นายเกียรติพร แก้วกวน ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เรื่อง การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา รายละเอียด ดังนี้

๔.๒.๑ สาเหตุของการทุจริตและทิศทางการป้องกันการทุจริตในประเทศไทย การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวลอันเนื่องมาจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน เป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็นสากลเพราะมีการทุจริตเกิดขึ้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนหรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศล ในปัจจุบันการกล่าวหาและการฟ้องร้องคดีการทุจริตยังมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองมากกว่าช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใสสื่อมวลชนทั่วทั้งโลก ต่างเฝ้ารอที่จะได้นำเสนอข่าวอื้อฉาวและการประพฤติผิดจริยธรรมด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเฝ้าจับจ้องว่าจะถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างก็ที่ทราบกันดีว่าทุกประเทศควรพัฒนาประเทศโดยให้ความสำคัญกับปัญหาการทุจริตเป็นประเด็นแรกๆ เห็นได้ชัดว่าการทุจริตส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นเดียวกันกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีความกังวลในปัญหา การทุจริตด้วยเช่นเดียวกัน โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังขัดขวางการพัฒนา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้ก้าวไปสู่รัฐสมัยใหม่ และควรเป็นปัญหาที่ควรจะต้องรีบแก้ไขโดยเร็วที่สุด

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในประเทศที่มีสถานการณ์ดังต่อไปนี้

(๑) มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ ซึ่งจะ เป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดผลหรือมูลค่าเพิ่มหรือกำไรส่วนเกินทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมาตรการหรือ ข้อกำหนดดังกล่าวมีความซับซ้อน คลุมเครือ เลือกปฏิบัติเป็นความลับหรือไม่โปร่งใส

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีสิทธิ์ขาดในการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งให้อิสระในการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างมาก จะเลือกใช้อำนาจใดกับใครก็ได้

(๓) ไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพหรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการต่อการกระทำใดๆ ของ เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมากมากโดย ไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชานั้นแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว หากแต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลัง พัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่าง ๆ ที่เอื้อหรือสนับสนุนต่อการเกิดการทุจริต อาทิ ๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้เป็น จำนวนมากอันเป็นผลเนื่องมาจากความจน ค่าแรง ในอัตราที่ต่ำ หรือมีสถานะความเสี่ยงสูงในด้านต่าง ๆ เช่น ความ เจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน ๒) มีสถานการณ์หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมาก และมี กฎระเบียบต่างๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต (๓) การออกกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง

๔.๒.๒ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบด้วย

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) มาตรา ๑๐๐, ๑๐๓/๑

(๒) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมดาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๓) ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการในการ ป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ ดังปรากฏในหมวด ๒ ข้อ ๓ (๓) ข้อ ๕(๑), (๒), (๓), (๔) ข้อ ๖(๑), (๒), (๓) ข้อ ๗(๔), (๕) ข้อ ๘(๕) ข้อ ๙(๑) เป็นต้น

๔.๒.๓ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

(๑) สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม (Conflict of Interest: COI) หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือมีผลต่อการปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม

(๒) ทฤษฎี ความหมาย และรูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม (Conflict of interest)

-คำว่า Conflict of Interests มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกัน แห่ง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตน” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือบางท่านแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “ความขัดแย้งทางผลประโยชน์” การ ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เรียกว่า Conflict of Interests นั้นก็มีลักษณะทำนอง เดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใดๆ ที่เป็นการ ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ควรจะกระทำ แต่บุคคลแต่ละคนแต่ ละกลุ่มแต่ละสังคมอาจเห็นว่าเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วยังอาจมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำได้ กระทำไม่ได้แตกต่างกันออกไปอีก และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อยหรือ อาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิติฉินนินทาว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้วเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมเป็นกฎศีลธรรมประเภทหนึ่งที่บุคคลไม่พึงละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมากขึ้น และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่มีความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดเพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าวนี้จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้น ๆ และเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้นตามลำดับ

-ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าพนักงานของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

-ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

-การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ในการทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเอง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

๔.๒.๔ รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย

(๑) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) การทำธุรกิจกับตนเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าพนักงานของรัฐโดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้ เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานของรัฐทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

(๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post employment) เป็นการที่เจ้าพนักงานของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐและไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสาธารณะมาก่อน มักจะรู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน หรือมีอิทธิพลต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์ให้กับบริษัทและตนเอง

(๔) การทำงานพิเศษ (Outside employment or Moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงาน หรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัดหรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการ สร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากรก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

(๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าพนักงานของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใดก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการรัฐ ก็จะเข้าไป ซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

(๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าพนักงานของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่างๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

(๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง การที่นักการเมืองในจังหวัดขอเพิ่มงบประมาณเพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัดโดยใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อสะพานและถนนนั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะประโยชน์

(๘) การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง เช่น การที่เจ้าพนักงานของรัฐใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน การแต่งตั้งคู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญๆ ในหน่วยงาน การใช้อำนาจแต่งตั้งหรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม การคัดสรรคัดเลือกบุคคลากรอย่างไม่โปร่งใส

(๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าพนักงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าพนักงานของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

(๑๐) การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่น ๆ

๔.๒.๕ ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากคนไทยมีฐานความคิดในลักษณะบูรณาการคือ ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวมออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง มีฐานความคิดในเรื่องการ

ตอบแทนบุญคุณ โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง หรือ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสุรุ่ยสุร่าย ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย และมีความจำเป็นในการรักษาตัวรอดและยึดถือค่านิยมของสังคมที่เน้นเรื่องวัตถุนิยม นอกจากนี้โครงสร้างการบริหารและระบบการตรวจสอบถ่วงดุลยังไม่มีประสิทธิภาพ และตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ยังไม่ตอบสนองต่อสภาพปัญหา หรือยังไม่เพียงพอต่อการ “ป้องกัน” และ “ปราบปราม” ผู้ที่จะกระทำความผิดหรือคิดที่จะกระทำความผิดที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเท่าที่ควร

๔.๒.๖ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๒.๖.๑ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๐ แห่ง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑) การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง (ก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

- ก่อนเข้ามารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐบุคคลนั้นๆ จะต้องเตรียมตัวโดยตรวจสอบตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ว่าได้มีการดำเนินกิจการใดๆ บ้าง

- ในขณะที่ตนเองอยู่ในสถานะของเอกชนที่ได้ทำธุรกิจหรือทำการค้าไว้กับรัฐ โดยจะต้องตรวจสอบการเป็นคู่สัญญากับรัฐ การรับสัมปทานจากรัฐหรือการเป็นกรรมการผู้จัดการ การถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือการเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนต่างๆ ว่ามีหรือไม่อย่างไร และต้องสำรวจกิจการต่างๆ ของคู่สมรส รวมถึงการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่ง เช่น ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐต้องไม่ดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- คู่สมรสของเจ้าหน้าที่รัฐ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ห้ามคู่สมรสมิให้ดำเนินกิจการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้ด้วย

๓) การดำเนินกิจการในภายหลังที่พ้นจากตำแหน่ง (พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังไม่ถึง ๒ ปี)

- กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา ๑๐๐ ได้บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยห้ามดำเนินกิจการนั้นต่อไปอีกเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้นๆ แล้ว ทั้งนี้ ได้ห้ามการดำเนินกิจการของคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

๔.๒.๖.๒ กรณีการรับของขวัญหรือรับผลประโยชน์ ในการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ ท่านควรพิจารณาตอบคำถาม ๓ ข้อนี้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ คือ

(๑) เราควรรับหรือไม่ : ตามหลักการทางจริยธรรม แม้ว่าเราไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมที่จะรับอย่างยิ่ง ดังนี้

- ถ้าเป็นการให้เงิน ทานต่อปฏิเสศ ไม่ว่าจะเป็โอกาสใดๆ หรือการรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น หุ่น พันธบัตรหรือล็อตเตอรี่ ฯลฯ ล้วนเข้าข่ายการรับสินบน และเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนทั้งสิ้น

- ทั้งนี้หากได้รับการเสนอสิ่งใดๆ นอกเหนือจากเงิน สิ่งทีควรนำมาเป็นเหตุผล ในการตัดสินใจ คือ พิจารณาว่าทำไมเขาจึงเสนอของขวัญหรือผลประโยชน์ดังกล่าวให้เรา และการเสนอของดังกล่าวนี้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือไม่ หรือควรพิจารณา บนหลักการปฏิบัติงานในภาครัฐ ที่อยู่บนพื้นฐานว่า การกระทำและการตัดสินใจใดๆ จะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่นๆ ทำให้สั่นคลอนความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาชนมีต่อรัฐ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม

๒) เราควรรายงานการรับหรือไม่

-ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรม เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็ก แต่ก็ถือว่า ของขวัญนั้นๆ เป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีราคาเท่าใด

-ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรายงาน หรืออาจเก็บเป็นของตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

-ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

-ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับ ให้องค์กรโดย หัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่า สมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

-ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงาน ขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากงาน เป็นต้น

-ถ้าในปีงบประมาณใด ๆ คุณค่าของของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจาก ผู้ให้คนเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

-ถ้าในปีงบประมาณใด ๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากรับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่ม เพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

-ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับการเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชน และองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่าเสมอบ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบดเบือนก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

- เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ ต้องปฏิเสธไม่รับ ไม่ว่าจะถูกอยู่ในสถานการณ์ใดๆ
- ๓) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่
- ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่
- หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการ และส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่า จะใช้ประโยชน์อย่างไร ที่ประชุมรับทราบ

๔.๓ นายเกียรติพร แก้วกวน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเกี่ยวกับการเสริมสร้าง และพัฒนาทางด้านจริยธรรมและการรักษาวินัย รวมทั้งการป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย ดังนี้ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้กำหนดวินัยข้าราชการอย่างเคร่งครัดโดยมีกลวิธีในการดำเนินงานหรือแนวทาง ๔ อย่างเป็นหลัก คือ

๑. การเสริมสร้างและการพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัยโดยเป็นบทบาทของผู้บังคับบัญชาในการควบคุมและส่งเสริมให้กับลูกน้องในสังกัดรวมไปถึงการสร้าง ความตั้งใจต่างๆ

๒. การป้องกันมิให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยซึ่งการป้องกันมิให้ทำผิดวินัย ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาเสริมสร้างในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมในโอกาสต่างๆ ตามมาตรา ๘๗ แห่ง พรบ.ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ นอกจากนี้ สป.ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการได้ปฏิบัติตามเพื่อที่จะไม่ให้เกิดการกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ดำเนินการโดย สป. และ ปปช. กลยุทธ์ต่อไป หากมีการทำผิดให้มีการลงโทษทางวินัย ซึ่งโทษทางวินัยมีอยู่ ๕ สถานคือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออกและไล่ออกเห็นสมควรแก่กรณี เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการทำผิดวินัยก็ต้องดำเนินการ ถ้าไม่ดำเนินการก็ถือว่าละเลยหน้าที่ถือว่าทำผิดวินัยด้วย

๓. คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายกวดขันให้ข้าราชการมีวินัยทางการเมืองดังนี้ ข้าราชการสามารถเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้แต่มีข้อห้ามดังนี้

- ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง
- ไม่ใช้สถานที่ราชการในกิจการทางการเมือง
- ไม่วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลให้ปรากฏแก่ประชาชน
- ไม่แต่งเครื่องแบบราชการไปร่วมประชุมพรรคการเมืองหรือร่วมประชุมที่สาธารณะอันเป็นที่ประชุม

ทางการเมือง

- ไม่ประดับเครื่องหมายพรรคการเมืองในเวลาสวมเครื่องแบบราชการทั้งในเวลาราชการและไม่ใช้

เวลาราชการ

- ไม่บังคับให้ผู้บังคับบัญชาหรือประชาชนไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดการเมืองหนึ่ง
- ไม่ขอรับรองให้บุคคลบริจาคเงินทรัพย์สินแก่พรรคการเมือง
- ไม่โฆษณาหาเสียงเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมืองหรือสนับสนุนให้เป็นที่เปิดเผยแก่สาธารณะชน

๔. การปราบปรามและพิจารณาโดยผู้บังคับบัญชาเมื่อมีข้าราชการทำผิดพิจารณาสั่งการในเรื่องของการให้คุณให้โทษทั้ง ๕ สถานข้างต้น โทษวินัยร้ายแรงคือการขาดวินัยเกิน ๑๕ วันโดยไม่มาอีกแล้ว ความผิดนั้นคือการไล่ออก หรือแม้แต่การทุจริตเงินถึงแม้ว่าจะคืนแล้วก็ไม่ลดโทษ นอกจากนั้นคือข้าราชการที่เสพของมีนเมาโดยข้าราชการไม่สามารถรองสติได้ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของข้าราชการ และห้ามเล่นการพนัน และในเทศกาลปีใหม่ การให้ของขวัญจากผู้บังคับบัญชาให้ลูกน้องหรือลูกน้องให้ผู้บังคับบัญชาหรือคนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตปี พ.ศ.๒๕๔๒ สามารถรับของขวัญได้โดยวงเงินไม่ เกิน ๓,๐๐๐ บาท กรณีถ้าเกิน ๓,๐๐๐ บาทต้องทำบันทึกถึงผู้บังคับบัญชา ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๕.๒ วิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของหน่วยงาน โดยจากการระดมสมองของสมาชิกชมรม STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต สำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์ พบว่า ประเด็นที่เจ้าหน้าที่ในสังกัดยังคงมีความเสี่ยงต่อเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๔ ประเด็น ได้แก่ (รายงานการบริหารความเสี่ยงแนบท้าย)

- ๑) การจัดหาพัสดุ
- ๒) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- ๓) การเบิกค่าตอบแทน
- ๔) การใช้รถยนต์ราชการ

๕.๒ ที่ประชุมมีมติให้นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงไปกำหนดมาตรการเพื่อจัดการกับความเสี่ยง ๔ ประเด็นข้างต้น และอบรมให้ความรู้หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๖ วาระอื่นๆ

- ไม่มี

ปิดการประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

(นายเกียรติพร แก้วกวน)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

(นายวสุพัชร์ แก้วกิม)

ตำแหน่ง สาธารณสุขอำเภอจุฬาภรณ์

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

วัน ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗